

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Ärendenummer NV-02554-18

Nämndö Green Archipelagos yttrande avseende Förslag till ny nationalpark i Nämndöskärgården

Nämndö Green Archipelago (NGA) är en ideell förening, bildad 2020, verksam i Nämndöskärgården och arbetar med att bilda Stockholms skärgårds första biosfärområde, där den kommande nationalparken kommer att ingå. Föreningen väntar just nu på besked från Programkommittén i Svenska Biosfärrådet huruvida området kan inleda en kandidatur som biosfärområde. Föreningen representerar fast-, deltid- och fritidsboende i Nämndöskärgården och har som målsättning att vi tillsammans skapar ett livskraftigt skärgårdssamhälle där människor kan leva och utvecklas i samklang med naturen.

NGA ser positivt på att inrätta en nationalpark i Nämndöskärgården, en viktig del i ett biosfärområde är en värdefull och skyddad natur. Den ökade attraktionskraften nationalparken kan medföra ger biosfärområdet en fördel och vice versa. Vi ser flera ytor för samverkan kring bland annat naturvägledning och besöksmottagning. Dock vill vi framföra dessa synpunkter:

- Arbetsprocessen med att bilda nationalparken har bitvis upplevts allt annat än lyhörd och inkluderande, vi önskar att man redan från början hade haft en bättre dialog. Bristen på detta har skapat mycket oro och konflikter i området som till mångt och mycket hade kunnat undvikas med en mer inkännande inställning från myndigheternas sida. Att som myndighet klampa in på någons bakgård och berätta för dem hur de ska ha det framöver, det uppskattas inte av någon och särskilt inte av skärgårdsbor som ofta får anpassa sig efter fastlandsrutiner och lagar som sällan är applicerbara på öarna.
- Det arbete som har skett i nära samarbete med Nämndöskärgårdens bofasta befolkning. – *Omlandsanalysen* på uppdrag av Värmdö kommun, har inte tagits i beaktande eller knappt kommenterats. Tråkigt då många människor lade ner tid och engagemang i den omfattande analysen. Om man inte hade avsikt att ta synpunkterna som framkom på allvar är det svårt att se det som något annat än en skrivbordsprodukt, en hyllvärmare.

- Att inrätta den största delen av besöksmottagningen på Bullerö menar vi är en dålig lösning. Vi förstår att Naturvårdsverket inte kan bygga eller driva verksamhet på mark de inte äger men Bullerö saknar kollektivtrafik och förbindelser året runt och missar då möjligheten att bli en tillgänglig utbildningsplats för alla om den känsliga miljö som Östersjön utgör. Här kan biosfärområdet och nationalparken dra stor nytta av varandra där vi tillsammans skulle kunna skapa ett Havsrums (ett marint naturum av det anspråkslösa slaget) exempelvis vid skolbyggnaden i Sand på Nämndö som ägs av Värmdö Kommun. En marin nationalpark ska till exempel kunna visa upp livet under ytan, gärna med tekniska hjälpmedel. Här har vi flera idéer som vi skulle kunna samverka kring. Havsrums skulle kunna ge arbetstillfällen och mervärde för Nämndöskärgårdens befolkning och ge något tillbaka när nu allt fler människor förväntas "komma hem till oss".
- Vi ser gärna även att informationsplatser med utställningsmaterial upprättas på Nämndö och självklart är vi gärna behjälpliga med placering och utförande. Naturvägledning får gärna göras i samverkan mellan nationalpark och biosfärområde.
- NGA är även oroade för hur man med dagens medel ska kunna utföra tillsynen som kommer behövas i och med ökade besöksströmmar och hade gärna sett att förslag på skötselplaner och föreskrifter hade presenterats vid samma tillfälle. Besöksströmmar behöver samordnas med närmaste fastighetsägare för att minimera slitaget även utanför nationalparken då dessa områden är lika unika och skyddsvärda som området i nationalparken. Detta kan göras i samarbete med biosfärområdet och närmaste fastighetsägare gärna genom Naturvägledning och information och dirigering av besöksströmmar.
- Därutöver noterar vi att remissen tar upp möjligheten att vid behov expropriera mark för att bilda nationalparken. Detta går på tvärs med uttalanden som gjorts av företrädare för Naturvårdsverket på direkt fråga. Tvångsmetoder uppskattas inte och riskerar att göra lokalbefolkningen negativt stämd mot bildandet av nationalparken.

Med önskan om ett fortsatt gott samarbete,

Nämndö Green Archipelago

Nämndö 2024-02-27